

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua, веб-сайт: www.nerc.gov.ua

**Заводська міська рада Лохвицького
району Полтавської області**
вул. Полтавська, 4/16, м. Заводське,
Лохвицький р-н., Полтавська обл., 37240

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), розглянула лист Заводської міської ради Лохвицького району Полтавської області від 12.01.2021 № 02-19/36, та в межах компетенції повідомляє.

Щодо оплати за послуги розподілу природного газу

Правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу, визначає Закон України «Про ринок природного газу» (далі – Закон).

Відповідно до положень статті 1 Закону:

доступ – право користування потужністю об'єкта газової інфраструктури в обсязі та на умовах, встановлених у договорі про надання послуг транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору) природного газу або послуг установки LNG;

потужність – максимально допустиме перетікання обсягу природного газу, виражене в одиницях енергії до одиниці часу, що надається замовнику відповідно до договору про надання послуг транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору) природного газу або послуг установки LNG;

постачання природного газу – господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і полягає в реалізації природного газу безпосередньо споживачам на підставі укладених з ними договорів;

розподіл природного газу – господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і пов'язана з переміщенням природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки споживачам, але що не включає постачання природного газу.

Таким чином, саме положеннями Закону визначено правові основи надання доступу до газової інфраструктури на принципах надання права користування потужністю.

Згідно з положеннями частини першої статті 12 Закону постачання природного газу здійснюється відповідно до договору, за яким постачальник

№ 2813/16.3.1/7-21 Вид 03.03.2021

зобов'язується поставити споживачеві природний газ належної якості та кількості у порядку, передбаченому договором, а споживач зобов'язується оплатити вартість прийнятого природного газу в розмірі, строки та порядку, передбачених договором.

Відповідно до положень пункту 16 розділу III Правил постачання природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496 (із змінами) (далі – Правила), оплата побутовим споживачем за надані послуги з газопостачання може провадитися:

за квитанціями абонентської книжки постачальника;

за платіжними документами, які виписуються постачальником.

Згідно з положеннями пункту 18 розділу III Правил розрахунковим періодом за договором постачання природного газу побутовим споживачем є календарний місяць, крім випадку зміни постачальника відповідно до розділу V та VI цих Правил, коли для попереднього постачальника розрахунковий період має визначатися як сума газових діб місяця, що передували даті зміни постачальника, а для нового - як сума газових діб місяця, наступних за датою зміни постачальника.

При розрахунку за квитанціями абонентської книжки постачальника споживач самостійно розраховує суму платежу та сплачує його постачальнику не пізніше 10 числа місяця, наступного за розрахунковим.

При розрахунку за платіжними документами (рахунками постачальника) оплата за послуги з газопостачання має бути здійснена споживачем у терміни, визначені в рахунку, який не може бути меншим п'яти робочих днів з моменту отримання споживачем цього рахунку. Рахунок сплачується не пізніше 25 числа місяця, наступного за розрахунковим.

До 01.01.2020 кінцевий платіж за природний газ для побутових споживачів, постачання яким здійснював постачальник, на якого покладено спеціальні обов'язки, визначався з урахуванням ціни природного газу як товару, торговельної надбавки (націнки) постачальника, тарифу на послуги транспортування природного газу, тарифу на послуги розподілу природного газу та податку на додану вартість.

Так, оплата послуг розподілу природного газу здійснювалась виходячи з фізичного обсягу розподілу природного газу та була складовою кінцевого платежу за природний газ для побутових споживачів. Така модель здійснення розрахунків за надані послуги розподілу має недоліки, зокрема велике фінансове навантаження на споживачів протягом опалювального сезону, нерівномірність надходження коштів для забезпечення сталого функціонування газорозподільної системи.

З 01.01.2020 здійснено перехід до замовленої потужності та змінено принцип визначення вартості оплати послуги розподілу природного газу.

Відповідно до частини першої статті 40 Закону розподіл природного газу здійснюється на підставі та умовах договору розподілу природного газу в порядку, передбаченому кодексом газорозподільних систем та іншими нормативно-правовими актами.

За договором розподілу природного газу оператор газорозподільної системи зобов'язується забезпечити замовнику послуги розподілу природного газу на період та умовах, визначених договором розподілу природного газу, а замовник зобов'язується сплатити оператору газорозподільної системи вартість послуг розподілу природного газу.

Згідно з положеннями пунктів 1, 2 глави 6 розділу VI Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015

№ 2494 (із змінами) (далі – Кодекс), розрахунки споживача за послугу розподілу природного газу, що надається Оператором ГРМ за договором розподілу природного газу, здійснюються виходячи з величини річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача та оплачуються споживачем рівномірними частками протягом календарного року.

Місячна вартість послуги розподілу природного газу визначається як добуток 1/12 річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача на тариф, встановлений Регулятором для відповідного Оператора ГРМ із розрахунку місячної вартості одного кубічного метра замовленої потужності.

Річна замовлена потужність (за замовчуванням) об'єкта (об'єктів) споживача на розрахунковий календарний рік визначається Оператором ГРМ виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу цим об'єктом за газовий рік (з 01 жовтня по 30 вересня), що передував розрахунковому календарному року, який визначається відповідно до вимог цього Кодексу.

З 01 січня 2021 року річна замовлена потужність об'єкта (об'єктів) споживача на розрахунковий календарний рік визначається Оператором ГРМ виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу цим об'єктом за газовий рік, що передував розрахунковому календарному року, який визначається відповідно до вимог цього Кодексу, але не може бути меншою за:

39 куб. м – для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується тільки для приготування їжі;

126 куб. м – для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується для підігріву води та приготування їжі;

314 куб. м – для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується комплексно, у тому числі для опалення, або об'єкта споживача, що не є побутовим.

Положеннями пункту 7 глави 6 розділу VI Кодексу встановлено, що оплата вартості послуг за договором розподілу природного газу здійснюється споживачем на підставі відповідного рахунка Оператора ГРМ на умовах договору розподілу природного газу з моменту його укладання.

Варто зазначити, що згідно з положеннями пункту 6.6 розділу VI Типового договору розподілу природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2498 (далі – Типовий договір), оплата вартості послуги з розподілу природного газу за цим Договором здійснюється Споживачем, який є побутовим, до 20 числа (включно) місяця, в якому надаються послуги з розподілу природного газу, на підставі рахунка Оператора ГРМ.

Дата оплати визначається датою, на яку були зараховані кошти на рахунок Оператора ГРМ.

Згідно з положеннями пунктів 8 та 9 глави 6 розділу VI Кодексу у разі виникнення у споживача заборгованості за договором розподілу природного газу сторони (за згодою Оператора ГРМ) можуть укласти графік погашення заборгованості, який оформлюється додатком до договору або окремим договором про реструктуризацію заборгованості.

У разі відсутності графіка погашення заборгованості або його недотримання чи неоплати поточних платежів Оператор ГРМ має право у порядку, визначеному цим Кодексом та договором розподілу природного газу, припинити або обмежити розподіл (споживання) природного газу ГРМ на об'єкти споживача до повного погашення заборгованості.

Припинення або обмеження розподілу (споживання) природного газу не звільняє споживача від зобов'язання оплати вартості послуг за договором розподілу природного газу, крім випадку розірвання цього договору або внесення змін до заяви-приєднання, що є додатком до договору розподілу природного газу, та вилучення об'єкта споживача. У цих випадках Оператор ГРМ коригує дані технічної потужності та вільної потужності для забезпечення нових приєднань (резерву потужності) на відповідній ГРП згідно з вимогами розділу VII цього Кодексу.

У разі розірвання договору розподілу природного газу або вилучення об'єкта споживача із заяви-приєднання оплата вартості послуги за договором розподілу природного газу здійснюється споживачем з урахуванням повного календарного місяця, у якому сталося розірвання договору або вилучено об'єкт із заяви-приєднання.

Таким чином, положеннями вимог Кодексу та Типового договору визначено, що оплата за послуги розподілу природного газу у поточному році здійснюється побутовими споживачами рівними частинами протягом року та не залежить від обсягів споживання природного газу в поточному місяці.

Звертаємо увагу, що плата за послуги розподілу природного газу не є новим (додатковим) платежем, оскільки послуги розподілу природного газу сплачувались побутовими споживачами природного газу завжди у складі кінцевого платежу за природний газ.

Щодо тарифів на послуги розподілу природного газу

Пунктом 3 частини третьої статті 4 Закону визначено, що до компетенції Регулятора на ринку природного газу належить, зокрема, затвердження та оприлюднення у встановленому порядку методології визначення тарифів на послуги розподілу та встановлення (зміна) тарифів, які повинні забезпечити необхідні інвестиції в газорозподільні системи.

Разом з цим, відповідно до положень пункту 13 частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Регулятор, зокрема, встановлює державні регульовані ціни і тарифи на товари (послуги) суб'єктів природних монополій та інших суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, якщо відповідні повноваження надані Регулятору законом та змінює їх за результатами перевірки або моніторингу.

Як встановлено частиною шостою статті 4 Закону ціни на ринку природного газу, що регулюються державою, зокрема тарифи на послуги розподілу природного газу, повинні бути:

- 1) недискримінаційними;
- 2) прозорими;
- 3) встановленими з урахуванням вимог цілісності газотранспортної системи виходячи із економічно обґрунтованих та прозорих витрат відповідного суб'єкта ринку природного газу та з урахуванням належного рівня рентабельності, а також, де це можливо, встановленими з урахуванням зіставлення з показниками аналогічних категорій регульованих цін, встановлених Регулятором для інших суб'єктів ринку природного газу, або таких, що діють на ринках природного газу інших держав.

Визначення та розрахунок тарифу на послуги розподілу природного газу здійснюється відповідно до Методики визначення та розрахунку тарифу на послуги розподілу природного газу, затвердженою постановою НКРЕКП від 25.02.2016 № 236 (далі – Методика).

Згідно положень Методики тариф на послуги розподілу природного газу розраховується за одиницю річної замовленої потужності, як відношення планованої річної тарифної виручки (планований дохід суб'єкта господарювання на планований період для фінансування його обґрунтованих витрат, пов'язаних з наданням послуг розподілу природного газу) до загальної планованої річної замовленої потужності розподілу природного газу ліцензіата.

Положеннями статті 37 Закону встановлено, що Оператор газорозподільної системи (далі - Оператор ГРМ) відповідає за надійну та безпечну експлуатацію, підтримання у належному стані та розвиток (включаючи нове будівництво та реконструкцію) газорозподільної системи, якою він користується на законних підставах.

Частиною першою статті 1 Закону встановлено, що газорозподільна система (далі – ГРМ) – технологічний комплекс, що складається з організаційно і технологічно пов'язаних між собою об'єктів, призначених для розподілу природного газу від газорозподільних станцій безпосередньо споживачам.

Згідно положень розділу II Кодексу, до складу ГРМ входять споруди і пристрої на газопроводах від місця надходження природного газу в ГРМ до пунктів призначення (об'єктів споживачів або суміжних Операторів ГРМ), зокрема, ГРМ включають:

- газопроводи, зокрема підземні та/або надземні, високого, середнього та низького тиску;

- обладнання для зниження тиску і підтримання його на заданому рівні, зокрема ГРП та ШРП;

 - установки електрохімічного захисту від корозії;

 - лінії технологічного зв'язку, споруди, обладнання автоматизованих систем контролю та управління технологічними процесами і установок електрохімічного захисту;

 - переходи через природні і штучні перешкоди (автомобільні дороги, залізниці, канали тощо);

 - будівлі та споруди для забезпечення експлуатації та оперативного обслуговування ГРМ;

 - споруди газорозподільних мереж, зокрема колодязі, запірні арматура, компенсатори, конденсатозбірники, контрольні трубки, контрольно-вимірювальні пункти, футляри, розпізнавальні і сигнальні знаки тощо.

При цьому, єдине джерело покриття витрат Операторів ГРМ як суб'єктів природної монополії, що необхідні для провадження діяльності з розподілу природного газу – тариф на послуги розподілу природного газу.

Планування витрат, що включаються до планованої тарифної виручки, здійснюється у розрахунку на рік, виходячи з обґрунтованих потреб суб'єкта господарювання з розподілу природного газу у планованому періоді, з урахуванням державних і галузевих нормативів використання палива, електроенергії, матеріалів, норм та розцінок з оплати праці, норм амортизації, витрат на управління та обслуговування газорозподільних систем, ставок податків, зборів (обов'язкових платежів), прогнозного індексу цін виробників промислової продукції і споживчих цін у планованому періоді, необхідних обсягів робіт при

обслуговуванні, утриманні та експлуатації газорозподільної системи та її складових, що знаходяться на балансі підприємства (розподільні газопроводи, обладнання для зниження тиску і підтримання його на заданому рівні, зокрема ГРП та ШРП, переходи через природні і штучні перешкоди (автомобільні дороги, залізниці, тощо), запірна арматура, автоматизовані системи контролю та управління технологічними процесами, тощо).

За рахунок цих коштів забезпечується робота газових мереж, експлуатація газового обладнання, підтримується цілодобова робота аварійних служб.

Крім того, варто зазначити, що розмір тарифу на послуги розподілу природного газу для кожного Оператора ГРМ залежить від розміру планованої річної замовленої потужності розподілу природного газу, що використовується споживачами відповідного Оператора ГРМ.

Аналіз основних макропоказників економічного і соціального розвитку України свідчить про суттєве зростання вартості палива, електроенергії, сировини, основних і допоміжних матеріалів, запасних частин, купованих комплектувальних виробів, напівфабрикатів та інших матеріальних ресурсів, необхідних для забезпечення основного технологічного процесу, які можуть бути безпосередньо віднесені до послуг розподілу природного газу.

Окремою проблемою Оператора ГРМ є велика плинність кадрів. Збереження висококваліфікованого персоналу є запорукою безаварійної експлуатації газорозподільних систем. Так, у структурі тарифів на послуги розподілу природного газу статтю «Витрати на оплату праці» розраховано з урахуванням приведення середньої заробітної плати в розрахунку на одного штатного працівника Оператора ГРМ до рівня середньої заробітної плати в розрахунку на одного штатного працівника, зайнятого у промисловості на території діяльності газорозподільного підприємства або зайнятого у промисловості України, з урахуванням прогнозних індексів споживчих цін та зростання номінальної середньомісячної заробітної плати працівників, скоригованого на індекс споживчих цін (індекс зростання реальної середньомісячної заробітної плати), відповідно до прогнозу економічного і соціального розвитку України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2020 № 671 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 роки».

Таким чином, формування тарифу на послуги розподілу природного газу відповідного Оператора ГРМ здійснюється виходячи з економічно обґрунтованих витрат суб'єкта господарювання та безпосередньо залежить від рівня його витрат на обслуговування газорозподільних мереж та їх складових, обсягу робіт, що виконуються для їх обслуговування а також розміру планованої річної замовленої потужності розподілу природного газу, незалежно від витрат суміжного газорозподільного підприємства.

Варто зазначити, що Регулятором, на виконання положень статті 16 Закону про НКРЕКП, постановою від 30.06.2017 № 866 затверджено Порядок проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Порядок).

Відповідно до положень пункту 2.1 Порядку до винесення питання щодо встановлення тарифів/змін до них на відкрите обговорення НКРЕКП ліцензіат має провести відкрите обговорення (відкрите слухання) на місцях питання щодо

необхідності встановлення тарифів/змін до них за процедурою, наведеною у цьому пункті, якщо інше не передбачено законодавством.

У разі необхідності встановлення тарифів/змін до них ліцензіат оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті повідомлення та обґрунтування щодо необхідності встановлення тарифів/змін до них з метою отримання зауважень та пропозицій, а також строк, протягом якого приймаються зауваження і пропозиції та адресу, на яку необхідно їх надсилати.

На відкритому обговоренні можуть бути присутні представники місцевих органів виконавчої влади та/або органів місцевого самоврядування (якщо проект рішення стосується розвитку окремого регіону та/або територіальної громади) та інші заінтересовані особи.

При цьому, відповідно до вимог Порядку ліцензіат запрошує на відкрите обговорення місцеві органи виконавчої влади та/або органи місцевого самоврядування (якщо проект рішення стосується розвитку окремого регіону та/або територіальної громади).

Так, згідно з вимогами чинного законодавства 16.12.2020, на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання, постановою № 2460 встановлено економічно обґрунтований тариф на послуги розподілу природного газу для АТ «Полтавагаз» на рівні 1,93 грн за 1 м³ на місяць (без ПДВ).

Разом з цим, урахувуючи соціальне напруження в суспільстві, численні звернення громадян України, Регулятором прийнято рішення про перегляд тарифів на послуги розподілу низки газорозподільних підприємств, у тому числі АТ «Полтавагаз».

Відповідно до положень статті 16 Закону про НКРЕКП проекти рішень Регулятора з питань встановлення тарифів, крім проектів рішень про встановлення «зеленого» тарифу» підлягають відкритому обговоренню.

НКРЕКП проводить відкриті обговорення проектів рішень з питань встановлення тарифів/змін до них, розгляд зауважень та пропозицій до проектів рішень, що мають ознаки регуляторних актів, та проектів рішень з інших питань, у прозорий та недискримінаційний спосіб з метою досягнення балансу інтересів споживачів, ліцензіатів і держави, забезпечення безперешкодного доступу споживачів, замовників, ліцензіатів, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, організацій, що представляють інтереси споживачів, громадських організацій, засобів масової інформації та інших заінтересованих осіб до інформації та їх обізнаності на засадах гласності, відкритості, добровільності та свободи висловлювань.

29.01.2021 за участі представників Полтавської обласної державної адміністрації відбулися відкриті обговорення проекту постанови НКРЕКП «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 16 грудня 2020 року № 2460». Під час проведення відкритого обговорення зазначеного проекту постанови із представниками заінтересованих сторін було обговорено надані зауваження та пропозиції із зазначенням позиції НКРЕКП щодо їх врахування або відхилення з метою досягнення балансу інтересів ліцензіата, споживачів та держави.

30.01.2021 на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання, постановою № 129 були внесені зміни до постанови від 16.12.2020 № 2460 та встановлено тариф на послуги розподілу природного газу для АТ «Полтавагаз» з 01.02.2021 на рівні 1,78 грн за 1 м³ на місяць (без ПДВ).

Зазначаємо, що з метою забезпечення прозорості державного регулювання рішення НКРЕКП підлягають оприлюдненню на офіційному веб-сайті Регулятора.

Таким чином Ви маєте можливість ознайомитись з постановою НКРЕКП від 30.01.2021 № 129 та відповідною структурою тарифу АТ «Полтавагаз» на офіційному вебсайті Регулятора www.nerc.gov.ua в розділі «Документи»/«Постанови».

Тарифи на послуги розподілу природного газу мають забезпечувати газорозподільні підприємства коштами, необхідними для роботи газорозподільних систем, експлуатації газового обладнання, підтримки цілодобової роботи аварійних служб для запобігання можливим вибокам природного газу та недопущення аварійних ситуацій.

Щодо тарифів на теплову енергію та відповідні комунальні послуги

Відповідно до положень законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» (далі – Закон про державне регулювання), «Про теплопостачання» (далі – Закон про теплопостачання) НКРЕКП, згідно з покладеними на неї завданнями, зокрема, встановлює тарифи на теплову енергію, тарифи на комунальні послуги суб'єктам природних монополій та суб'єктам господарювання на суміжних ринках, ліцензування діяльності яких здійснюється НКРЕКП, та змінює їх за результатами перевірки або моніторингу, контролює додержання ліцензіатами законодавства у відповідній сфері регулювання і ліцензійних умов провадження господарської діяльності, вживає заходів до запобігання порушенням ліцензійних умов та надає роз'яснення з питань застосування нормативно-правових актів НКРЕКП.

Згідно з Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності у сфері теплопостачання, затвердженими постановою НКРЕКП від 22.03.2017 № 308 (далі – Ліцензійні умови), ліцензіат зобов'язаний виконувати вимоги цих Ліцензійних умов, а здобувач ліцензії - їм відповідати.

Згідно з пунктами 1.4 та 1.5 Ліцензійних умов, у разі якщо суб'єкт господарювання провадить (має намір провадити) діяльність в обсягах, що перевищують визначений Ліцензійними умовами № 308 рівень, а саме: з виробництва теплової енергії – 170 тисяч Гкал, з транспортування або з постачання теплової енергії – 145 тисяч Гкал, при забезпеченості споживачів приладами обліку теплової енергії, що обліковують більше ніж 90 % від загального обсягу реалізованої теплової енергії, ліцензування такої діяльності і, відповідно, встановлення тарифів належать до повноважень НКРЕКП.

Якщо ж обсяги виробництва, транспортування або постачання теплової енергії суб'єктів господарювання не перевищують визначені Ліцензійними умовами рівні та/або при забезпеченості споживачів приладами обліку теплової енергії, що обліковують менше ніж 90 % від загального обсягу реалізованої теплової енергії, ліцензування такої діяльності здійснюється обласними та Київською міською державними адміністраціями, а встановлення тарифів таким суб'єктам господарювання – органами місцевого самоврядування.

На сьогодні, з урахуванням положень Ліцензійних умов у м. Заводське Полтавської області ліцензіати НКРЕКП у сфері виробництва (крім виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях та когенераційних установках), транспортування та постачання теплової енергії відсутні і відповідно питання встановлення тарифів на теплову енергію та комунальні послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води для мешканців територіальної громади м. Заводське не належить до повноважень НКРЕКП.

При цьому, слід зазначити, що встановлення економічно обґрунтованих тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання та відповідні комунальні послуги на рівні, який покриває економічно обґрунтовані витрати їх собівартості, є вимогою чинного законодавства. Зокрема статтею 20 Закону про теплопостачання та статтею 10 Закону про державне регулювання визначено, що тарифи на теплову енергію повинні враховувати собівартість теплової енергії і забезпечувати рентабельність суб'єкта господарювання. Тарифи на комунальні послуги суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках повинні забезпечувати відшкодування всіх економічно обґрунтованих планованих витрат на їх виробництво з урахуванням планованого прибутку. Встановлення тарифів нижче розміру економічно обґрунтованих витрат не допускається.

Крім того, статтею 15 Закону про теплопостачання визначено, що державне регулювання діяльності у сфері теплопостачання провадиться, зокрема, у формі регулювання тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії з урахуванням змін цін на енергоносії та інших витрат.

Водночас одним з принципів, на яких, відповідно до статті 3 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 № 2189-VIII ґрунтується державна політика у сфері житлово-комунальних послуг, є забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги, на умовах самофінансування, досягнення рівня економічно обґрунтованих витрат на виробництво таких послуг.

З огляду на викладене, питання регулювання діяльності підприємств, що здійснюють господарську діяльність у сфері теплопостачання, надання комунальних послуг, а також встановлення тарифів кінцевим споживачам у м. Заводське Полтавської області відноситься до компетенції Заводської міської ради та Полтавської обласної державної адміністрації.

Щодо тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення

Згідно з частиною третьою статті 32 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» тарифи на надання послуг з питного водопостачання розраховуються на підставі галузевих нормативів витрат і повинні повністю відшкодовувати експлуатаційні витрати та забезпечувати надійну роботу об'єктів централізованого питного водопостачання і водовідведення.

Варто зазначити, що на зміну вартості окремих складових структури тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення впливають чинники, які не залежать від виконавців цих послуг, а саме: збільшення або зменшення мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, податків, зборів, платежів, підвищення або зниження цін (тарифів) на реагенти, паливно-енергетичні ресурси, придбання води в інших суб'єктів господарювання та/або очищення власних стічних вод іншими суб'єктами господарювання, курсу валют за наявності зобов'язань по запозиченнях (кредитах, позиках) міжнародних фінансових організацій.

Виходячи з усіх цих умов, перегляд тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення є об'єктивним та необхідним заходом для належного функціонування підприємств, що забезпечують споживачів послугами з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Отже НКРЕКП встановлює тарифи на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення ліцензіатам, на рівні, який покриває економічно обґрунтовані витрати в собівартості цих послуг.

При цьому НКРЕКП забезпечує прозорість та відкритість процесу формування та встановлення вказаних тарифів. Так, з громадськістю проводяться відкриті обговорення проектів рішень НКРЕКП з питань встановлення цін (тарифів) згідно з Порядком проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженим постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866.

Водночас, відповідно до частини другої статті 14 Закону про НКРЕКП засідання НКРЕКП проводяться у формі відкритих слухань. Згідно з частиною третьою цієї статті у відкритих слуханнях мають право брати участь представники суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, організацій, що представляють інтереси споживачів, громадських організацій, засобів масової інформації та інші заінтересовані особи.

Разом з тим повідомляємо, що з урахуванням вимог пунктів 1.4, 1.5 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою НКРЕКП від 22.03.2017 № 307, в м. Заводське Полтавської області не має ліцензіатів НКРЕКП у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, господарська діяльність яких підпадає під державне регулювання НКРЕКП.

У свою чергу, відповідно до статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, зокрема, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, послуги з постачання гарячої води, які встановлюються НКРЕКП), транспортні та інші послуги, здійснення відповідно до закону контролю за дотриманням цін і тарифів.

Водночас, положеннями статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що до повноважень органів місцевого самоврядування належать, зокрема, встановлення цін/тарифів на комунальні послуги відповідно до закону.

З огляду на викладене, питання щодо підвищення тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення в м. Заводське Полтавської області належить до компетенції органів місцевого самоврядування.

Член НКРЕКП

О. Кривенко